

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia.....2010 r.

**w sprawie nadania Instytutowi Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie
statusu państwowego instytutu badawczego**

Na podstawie art. 12a ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 i z 2009 r. Nr 168, poz. 1323) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Instytutowi Hodowli i Aklimatyzacji Roślin z siedzibą w Radzikowie, działającemu na podstawie uchwały nr 33 Prezydium Rządu z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie reorganizacji nauki rolniczej (PRz. 59/51) oraz zarządzenia nr 13 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 30 grudnia 1996 r. w sprawie połączenia Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie i Instytutu Ziemiaka w Boninie, zwanemu dalej „Instytutem”, nadaje się status państwowego instytutu badawczego.

2. Instytut używa nazwy „Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy”.

3. Nadzór nad Instytutem sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa.

§ 2.1. Przedmiotem działania Instytutu jest:

1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych z dziedziny agronomii i innych dziedzin tworzących naukowe podstawy hodowli, nasiennictwa, technologii produkcji, przechowalnictwa i przetwórstwa roślin rolniczych i energetycznych użytkowanych na cele żywnościowe i nieżywnościowe, dotyczących w szczególności:

- a) genetycznych podstaw hodowli roślin, w tym określania sposobu dziedziczenia cech użytkowych i metod tworzenia nowej zmienności genetycznej warunkującej postęp w kreowaniu nowoczesnych odmian,
- b) fizjologiczno-biochemicznych uwarunkowań produktywności, w tym

- wyodrębniania źródeł genetycznych roślin o wysokiej wartości użytkowej, efektywnie wykorzystujących składniki pokarmowe,
- c) mechanizmów warunkujących odporność roślin na stresy biotyczne i abiotyczne, w tym wyodrębniania źródeł odporności na te czynniki i ich wykorzystania w hodowli,
 - d) zastosowania metod molekularnych i biotechnologicznych w hodowli roślin i nasiennictwie,
 - e) wykorzystania bioinformatyki w hodowli roślin i nasiennictwie,
 - f) monitorowania dla potrzeb nauki i hodowli występowania w kraju gospodarczo ważnych patogenów i szkodników roślin uprawnych, w tym organizmów kwarantannowych,
 - g) gromadzenia, ochrony, wstępnej oceny i utrzymania w stanie żywym roślinnych zasobów genowych,
 - h) gromadzenia informacji o roślinnych GMO, analizy roślin i produktów roślinnych pod względem zawartości GMO,
 - i) metod hodowli twórczej, w tym metod oceny cech użytkowych materiałów wyjściowych i hodowlanych w warunkach laboratoryjnych i polowych,
 - j) technologii i techniki przechowalnictwa materiału siewnego,
 - k) oceny postępu odmianowego, ekonomiki hodowli i optymalizacji produkcji nasiennej roślin uprawnych,
 - l) podnoszenia wartości biologicznej, technologicznej i przechowalniczej materiału siewnego odmian,
 - m) monitorowania, opracowywania i doskonalenia krajowych norm nasiennych oraz metod oceny jakości materiału siewnego roślin uprawnych i sadzeniaków ziemniaka;
- 2) publikowanie i upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych związanych z działalnością Instytutu oraz rozwijanie własnych wydawnictw;
- 3) upowszechnianie innych informacji z dziedziny agronomii, hodowli, nasiennictwa, technologii produkcji i przetwórstwa roślin rolniczych;
- 4) współpraca z jednostkami naukowymi i innymi instytucjami w kraju i za granicą, realizującymi zadania z dziedziny agronomii, hodowli, nasiennictwa, technologii produkcji i przetwórstwa roślin rolniczych.

2. Do zadań Instytutu należy:

- 1) realizacja zadań ustalonych dla Instytutu przez Radę Ministrów w programie wieloletnim na lata 2008 - 2013 pod nazwą „Ulepszanie Roślin dla Zrównoważonych AgroEkoSystemów, Wysokiej Jakości Żywności i Produkcji Roślinnej na Cele Nieżywnościowe”, zwanym dalej „programem wieloletnim IHAR”, ustanowionym na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.¹⁾);
- 2) rozwijanie teorii i metod badań w dziedzinach nauk mieszczących się w przedmiocie działania Instytutu;
- 3) prowadzenie prac wdrożeniowych, upowszechnieniowych, normalizacyjnych i unifikacyjnych w zakresie mieszczącym się w przedmiocie działania Instytutu;
- 4) kształcenie i doskonalenie kadr specjalistów z dziedzin mieszczących się w przedmiocie działania Instytutu;
- 5) wykonywanie ekspertyz, prac doświadczalnych i technicznych oraz innych prac usługowych o charakterze badawczym lub rozwojowym w zakresie mieszczącym się w przedmiocie działania Instytutu, zleconych przez inne podmioty;
- 6) gromadzenie, przetwarzanie i upowszechnianie informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej z dziedzin mieszczących się w przedmiocie działania Instytutu;
- 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez organ nadzorujący.

§ 3. Źródłem finansowania działalności Instytutu są środki finansowe:

- 1) ustalane w ustawach budżetowych na realizację zadań programu wieloletniego IHAR, którego głównym wykonawcą jest Instytut, a dysponentem środków budżetowych ustalanych na realizację zadań tego programu jest minister właściwy do spraw rolnictwa;
- 2) przyznawane Instytutowi przez ministra właściwego do spraw nauki, na podstawie przepisów o zasadach finansowania nauki;
- 3) uzyskane ze źródeł określonych w przepisach dotyczących warunków i sposobu gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych;
- 4) pozyskiwane przez Instytut na podstawie umów na realizację zadań w ramach badań podstawowych na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej;
- 5) pozyskiwane przez Instytut na realizację projektów unijnych oraz projektów finansowanych przez krajowe i zagraniczne podmioty gospodarcze.

§ 4. W księgach rachunkowych Instytut wyodrębnia ewidencję kosztów ponoszonych na realizację zadań programu wieloletniego IHAR, w sposób umożliwiający rozliczanie otrzymanych środków finansowych z ich dysponentem, a także ewidencję kosztów ponoszonych na pozostałą działalność.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 209, poz. 1317, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 62, poz. 504, Nr 72, poz. 619, Nr 79, poz. 666, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia dotyczy nadania Instytutowi Hodowli i Aklimatyzacji Roślin z siedzibą w Radzikowie statusu państwowego instytutu badawczego. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin spełnia warunki wymagane ustawą z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 oraz z 2009 r. Nr 168, poz. 1323) stanowiące podstawę do nadania mu przez Radę Ministrów takiego statusu. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie posiada:

- wysoko wykwalifikowaną kadrę pracowników naukowych i technicznych,
- nowoczesną aparaturę badawczą i bazę doświadczalno-wdrożeniową, w tym posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji,
- opracowane i wdrożone nowoczesne metody i procedury badawcze,
- unikalną kolekcję roślinnych zasobów genowych gromadzącą 66 000 próbek nasion, reprezentujących do 245 gatunków roślin,
- unikalne bazy danych zawierające dane paszportowe i wyniki ok. 40-letnich obserwacji o gromadzonych obiektach roślin i ich patogenów.

Instytut posiada uprawnienia do:

- nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii oraz występowania z wnioskami o nadanie tytułu profesora nauk rolniczych,
- współpracy naukowo-technicznej z podmiotami krajowymi i zagranicznymi,
- prowadzenia działalności handlowej z zagranicą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin jest najdłużej działającą jednostką w sektorze hodowlano-nasiennym, posiada wieloletnie doświadczenie metodyczne i naukowe w realizowanych programach badawczo – rozwojowych. Instytut pełni także rolę doradcy naukowego w rozwiązywaniu szeregu zagadnień dotyczących tworzenia i wykorzystania postępu biologicznego, w tym wartości użytkowej produktów roślinnych. W ciągu blisko 60 lat funkcjonowania Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin nie tylko dostosowywał swoje działania naukowe i praktyczne do rozwiązań w zakresie hodowli i nasiennictwa roślin uprawnych, przyjęte w szczególności w krajach wysoko rozwiniętych, ale także prowadził badania i prace rozwojowe, które pozwoliły na

umieszczenie rodzimej hodowli i nasiennictwa w czołówce państw o rozwiniętym rolnictwie.

Wyniki badań i prac rozwojowych od czasu powstania Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie w 1951 r., stanowią o postępie biologicznym w produkcji roślinnej, a także o tym, że Polska posiada swoją narodową hodowlę roślin uprawnych, opartą o rodzime tradycje i wiedzę praktyczną.

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin wspiera także działalność służb publicznych m. in. poprzez realizację programu wieloletniego na lata 2008-2013 pod nazwą „Ulepszanie Roślin dla Zrównoważonych AgroEkoSystemów, Wysokiej Jakości Żywności i Produkcji Roślinnej na Cele Nieżywnościowe”, ustanowionego uchwałą nr 117/2008 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2008 r., zwanego dalej „programem wieloletnim IHAR”. Stanowiące treść programu wieloletniego zadania są zgodne z głównymi celami Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015.

Program wieloletni IHAR integruje zadania i dyscypliny naukowe od biologii, biotechnologii i genetyki molekularnej po elementy agrotechniki, ochrony bioróżnorodności i wartości użytkowej produktów roślinnych. Celem programu jest przede wszystkim podniesienie jakości produktów roślinnych przeznaczanych na cele żywnościowe, paszowe i alternatywne, ochrona i wykorzystanie bioróżnorodności dla potrzeb rolnictwa, tworzenie nowych technologii i standardów jakości w produkcji roślinnej, a także zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego i stanu fitosanitarnego kraju. Program wieloletni IHAR wpisuje się w realizację modelu wielofunkcyjnego rozwoju wsi i wielofunkcyjnego rozwoju rolnictwa, nakreślonych w opublikowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Strategii rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa na lata 2007 – 2013” (z elementami prognozy do 2020 r.). Informacje dotyczące procesów zachodzących w agroekosystemach i identyfikacja rejonów najbardziej zagrożonych są przydatne w tworzeniu mechanizmów i narzędzi mających zastosowanie w kontroli i przeciwdziałaniu występujących zagrożeń różnorodności biologicznej w systemach rolniczych i ustanawianiu programów rolno – środowiskowych. Informacje i dane gromadzone w ramach programu wieloletniego IHAR wnoszą bezpośredni wkład w tworzenie proekologicznej polityki państwa.

Od 1996 r. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin pełni, w sposób ciągły, funkcję koordynatora i wykonawcy Krajowego Programu Ochrony Zasobów Genowych Roślin Użytkowych. Instytut posiada wieloletnie doświadczenie metodyczne i naukowe w realizacji programów badawczo-rozwojowych i prac z zakresu państwowych służb publicznych określonych:

- 1) ustawą z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych;
- 2) ustawą z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

Zadania realizowane przez IHAR są zadaniami o charakterze ciągłym, wyznaczanymi zarówno krajowymi, jak i międzynarodowymi uregulowaniami prawnymi o żywotnym znaczeniu dla polskiego rolnictwa i gospodarki żywnościowej, a w szczególności dla bezpieczeństwa żywnościowego, paszowego i biologicznego kraju, w tym ochrony roślinnych zasobów genowych zagrożonych erozją genetyczną. Prace Instytutu wnoszą wkład w wyznaczanie kierunków wspólnej polityki rolnej.

Wyniki realizacji programu wieloletniego, koordynowanego i realizowanego przez IHAR, będą miały zatem podstawowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania polskiego rolnictwa, jego wyników ekonomicznych i obecności na rynkach światowych, a także dla organizacji i ukierunkowania produkcji rolnej w poszczególnych rejonach kraju. Niezwykle ważne zadanie spełni program w ochronie środowiska rolniczego i zabezpieczeniu zrównoważonego rozwoju.

IHAR wykonując w sposób ciągły ww. zadania i realizując program wieloletni wypełnia, w zakresie dotyczącym rolnictwa, warunki zdefiniowane w art. 12a ust. 1 i art. 12b ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych, w szczególności dotyczące gospodarki żywnościowej, ochrony zdrowia, w tym monitorowanie oraz opiniowanie produkcji i importu transgenicznych odmian roślin uprawnych (GMO), których spełnienie jest niezbędne do uzyskania statusu państwowego instytutu badawczego. Mając powyższe na uwadze minister właściwy do spraw rolnictwa, sprawujący nadzór nad Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie złożył wniosek, uzgodniony z ministrem właściwym do spraw nauki i z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w sprawie nadania temu Instytutowi statusu państwowego instytutu badawczego wraz z oceną jego dotychczasowej działalności.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42,

poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie określonym w art. 7 powołanej ustawy.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów na styczeń - czerwiec 2010 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowane rozporządzenie

- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin,
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych,
- Polska Izba Nasienna,
- związki producentów i plantatorów roślin,
- spółki i przedsiębiorstwa hodowlano – nasienne.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Nadanie Instytutowi statusu państwowego instytutu badawczego nie spowoduje skutków zarówno dla budżetu państwa jak i jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie przyczyni się do bardziej efektywnego wykorzystania zasobów pracy ludzkiej i znacznej stabilizacji zatrudnienia w Instytucie. Dotyczy to stworzenia podstaw praktycznych dla organizacji i ukierunkowania produkcji rolnej w poszczególnych rejonach kraju.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie będzie sprzyjało zwiększaniu konkurencyjności wewnętrznej i zewnętrznej gospodarki. Instytut, jako państwowy instytut badawczy, będzie wspierał realizację Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, poprzez umacnianie pozycji rolnictwa i zwiększanie udziału tego sektora w wartości dodanej oraz wspieranie restrukturyzacji i przekształceń na obszarach wiejskich.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny kraju

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji społecznych z organizacjami społeczno-zawodowymi i związkami zawodowymi rolników z uwagi na fakt, iż projektowane rozporządzenie nie dotyczy partnerów społecznych, lecz jedynie Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, któremu nadaje się status państwowego instytutu badawczego.

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania Radzie Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych, która nie zgłosiła do niego uwag.

*Opracowano w Departamencie
Doradztwa, Oświaty Rolniczej
i Nauki*

AKCEPTOWAŁ

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym*